

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.050.86.2024.RB
3236098.12775379.10316476
Warszawa, 04-07-2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pana Posła Dariusza Mateckiego w sprawie zwiększającej się populacji kleszczy, K10INT3274, przedstawiam poniższe informacje.

- 1. Jakie działania podejmowane są obecnie przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Rolnictwa w celu ograniczenia populacji kleszczy w Polsce?*
- 2. Czy są planowane dodatkowe programy, które mogą przyczynić się do zmniejszenia liczby kleszczy?*
- 3. Czy istnieje wsparcie dla specjalnych środków ochrony dla terenów rolniczych i leśnych, które są najbardziej narażone na infestację kleszczy?*
- 4. Jakie działania edukacyjne i informacyjne są prowadzone w celu zwiększenia świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń związanych z kleszczami i metod ochrony przed nimi?*
- 5. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Rolnictwa współpracują z jednostkami naukowymi w celu monitorowania i kontrolowania populacji kleszczy oraz badania nowych metod ich zwalczania?*

Na wstępie należy wskazać, że brak jest oficjalnych danych o populacji kleszczy. Na podstawie wzrostu zachorowań na choroby odkleszczowe nie można jednoznacznie wnioskować o wzroście populacji kleszczy. Może być to wynikiem różnych czynników np. wypadkową zwiększenia częstotliwości korzystania z terenów zielonych. Spacerując po lesie, łące lub wypoczywając nad rzeką albo jeziorem jesteśmy narażeni na spotkanie kleszczy. Kleszcze dostają się na nasze ubranie lub skórę bezpośrednio z roślin.

Skutecznym i możliwym do wykorzystania sposobem przeciwdziałania negatywnym konsekwencjom ukąszenia przez kleszcze jest zwiększenie dbałości o odpowiednie przygotowanie się do wizyty w lesie i zastosowanie indywidualnego zabezpieczenia chemicznego i mechanicznego.

Do najpopularniejszych metod ochrony należą repelenty. Istnieją zarówno repelenty chemiczne, jak i naturalne. Repelenty naturalne, takie jak olejki eteryczne (eukaliptusowy, miętowy, lawendowy), stanowią bezpieczną alternatywę dla skóry. Citriodiol jest substancją pochodzącą z olejku eukaliptusa cytrynowego, jest alternatywą dla środka chemicznego DEET. Preparaty zawierające citriodiol są łagodniejsze dla skóry i mają przyjemny zapach.

Z kolei, repelenty chemiczne zawierają DEET - substancję, która działa poprzez blokowanie receptorów węchowych owadów.

Warto ograniczyć ekspozycję na kleszcze, unikając wysokiej trawy i zarośli oraz stosując odzież ochronną podczas wędrówek w terenach, gdzie mogą one występować.

Ograniczenie potencjalnego ukąszenia jest ważne, ponieważ choroby przenoszone przez kleszcze są istotnym i narastającym problemem epidemiologicznym i klinicznym na świecie i w Polsce. Do zachorowań najczęściej rozpoznawanych w Polsce należą borelioza oraz kleszczowe zapalenie mózgu.

Boreliozę leczy się terapią antybiotykową wyłącznie pod kontrolą specjalisty. Natomiast, zabezpieczeniem przed kleszczowym zapaleniem mózgu jest szczepienie, które uodparnia nasz organizm na tę chorobę.

Przydatne informacje można znaleźć na stronie Ministerstwa Zdrowia <https://www.gov.pl/web/zdrowie/co-nalezy-wiedziec-o-kleszczach> oraz na stronie Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny – Państwowy Instytut Badawczy <https://www.pzh.gov.pl/wp-content/uploads/2020/06/ulotka-kleszcze.pdf> i <https://www.pzh.gov.pl/tag/kleszcze/>

Lasy Państwowe w ramach swojej działalności edukacyjnej prowadzą kampanie informacyjne, które mają na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat aktywności tego pajęczaka. Działania edukacyjne kierowane do społeczeństwa polegają na umieszczaniu stosownej informacji o zagrożeniu od kleszczy na tablicach informacyjnych w miejscach szczególnie uczęszczanych przez społeczeństwo, w przestrzeni leśnej, na ścieżkach edukacyjnych. Temat ten jest również poruszany przez edukatorów leśnych.

Ponadto na stronie internetowej Lasów Państwowych prowadzone są kampanie informacyjne o tych pajęczakach.

Dzięki prowadzonym działaniom coraz więcej osób ma wiedzę na temat rozsądnego obcowania z naturą.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie prowadziło i nie prowadzi dedykowanych programów lub innych działań związanych z powyższą tematyką.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów